

Pla d'estudis de 1992
Llicenciatura en Ciències Polítiques i de l'Administració

20863 – Gestió Pública

Professora: Raquel Gallego

6 crèdits

Optativa Segon Cicle

Curs 1999/2000

2n quadrimestre

Facultat de Ciències Polítiques i de
Sociologia

GESTIÓ PÚBLICA

Raquel Gallego

Curs 1999-2000, 2on Semestre

6 crèdits, codi 20863

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia

OBJECTIUS DEL CURS:

La gestió pública és una disciplina que desborda els límits d'una assignatura. Els desborda perquè no es pot tractar com un enfocament, sinó com la suma de múltiples i diversos enfocaments; perquè combina una dimensió teòrico-analítica amb una vocació pràctico-prescriptiva; perquè utilitza un instrumental tècnicament sofisticat, però comporta també una determinada actitud mental.

Davant d'aquest panorama, l'assignatura de Gestió Pública ha estat pensada per a introduir l'estudiant en la complexitat. Per aconseguir-ho, l'hem dividida en dos grans parts: una primera dedicada a qüestions teòriques i una segona dedicada a qüestions pràctiques.

Respecte a la primera part, destacarem dos grans objectius: 1) entendre l'aparició del concepte *gestió pública* (el significat i les raons de la seva emergència), i 2) caracteritzar les seves propostes més significatives (destacant tant els seus potencials com possibles línies de crítica).

La segona part és de difícil delimitació. Per raons de temps, hem decidit centrar-nos en només dos grans aspectes de la gestió pública: els processos de privatització i les estratègies de qualitat. Aquests dos temes, plantejats des d'una interpretació àmplia dels termes privatització i qualitat, serveixen per abordar els grans reptes de la gestió pública actual.

AVALUACIÓ:

L'avaluació d'aquesta assignatura vol contemplar les diferències entre les dues parts del programa.

Respecte a la part teòrica, considerem essencial la comprensió d'alguns conceptes bàsics i el coneixement de les aportacions d'alguns autors especialment rellevants. Per això hem triat un seguit de lectures obligatòries com a requisit mínim. Els estudiants hauran de presentar, tres treballs individuals d'entre 1.200 i 1.500 paraules cadascun, que consistiran en respondre una de les preguntes que s'indiquen per a cada àrea temàtica.

Respecte a la part pràctica es podrà optar entre un treball (que serà molt pautat pel que fa als temes a tractar) i un exàmen convencional que constarà de cinc preguntes de les que caldrà respondre'n dues.

PROGRAMA

Part 1: La Dimensió Teòrica de la Gestió Pública

1. EL CONCEPTE DE GESTIÓ PÚBLICA

- 1.1. L'aparició històrica del terme i definició del concepte
- 1.2. De l'administració pública a la gestió pública
- 1.3. L'especificitat "pública" de la gestió pública

Preguntes:

1. "El concepte i la pràctica de la gestió impliquen discrecionalitat, i la discrecionalitat és difícilment compatible amb els principis d'estructura i funcionament de l'administració pública". Discuteix.
2. Podria argumentar-se una diferenciació substancial entre la gestió pública i la gestió privada? Per què?

Lectures obligatòries:

- Gunn (1997) "Perspectiva de Gestión Pública" a Brugué i Subirats (eds.) *Lecturas de Gestión Pública*. Madrid:MAP.
- Stewart i Ranson (1997) "La Gestión en el Ámbito Público" a Brugué i Subirats (eds.) *Lecturas de Gestión Pública*. Madrid:MAP.

Altres referències:

- Drucker (1993) *La Sociedad Poscapitalista*. Madrid: Apóstrofe.
- Eliassen i Kooiman (1993) *Managing Public Organizations*. Londres: Sage.
- Flynn (1990) *Public Sector Management*. Londres:Harvester & Wheatsheaf.
- Hughes (1994) *Public Management and Administration*. Londres: Macmillan.
- Mckevitt i Lawton (1994) *Public Sector Management*. Londres: Sage.
- Metcalfe i Richards (1987) *La Modernización de La Gestión Pública*. Madrid: MAP.
- Ranson i Stewart (1994) *Management for the Public Domain*. Londres: Macmillan.

2. DE L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA TRADICIONAL A LA NOVA GESTIÓ PÚBLICA

- 2.1. Dificultats de l'APT
- 2.2. Trets distintius de la NGP
- 2.3. La imitació del sector privat: les teories de l'excel·lència i la reinvençió del govern
- 2.4. L'aparició d'un nou paradigma?

Preguntes:

1. "Existeixen massa 'variants' o 'versions' de la NGP com per concloure que es tracta d'un nou paradigma que tendeix a substituir l'APT". Discuteix.
2. Fins a quin punt podrien ser aplicables al sector públic les teories de l'excel·lència del sector privat?

Lectures obligatòries:

- Barzelay (1992) *Breaking through Bureaucracy: A New Vision for Managing in Government*. Berkeley: University of California Press, pp. 115-133.
- Hood (1994) *Explaining economic policy reversals*. Buckingham: Open University Press, Cap. 7.
- Metcalfé (1997) "Gestión Pública: De la Imitación a la Innovación" a Brugué i Subirats (eds.) *Lecturas de Gestión Pública*. Madrid:MAP.

Altres referències:

- Boix (1994) "¿Hacia una Administración Pública Eficaz", *Gestión y Análisis de Políticas Públicas*, 1.
- Dunleavy (1991) *Democracy, Bureaucracy and Public Choice*. Londres:Harvester & Wheatsheaf.
- Elcock (1991) *Change & Decay. Public Administration in the 1990's*. Londres: Longman.
- Ferlie, Ashburner, Fitzgerald, Pettigrew (1996) *The new public management in action*. Oxford: Oxford University Press.
- Hood (1995) "The 'new public management' in the 1980s: variations on a theme", *Accounting, Organisations and Society*, 20(2/3).
- OCDE (1988) *La Administración al Servicio del Público*. Madrid: INAP.
- Osborne i Gaebler (1994) *La Reinvençió del Gobierno: La Influencia del Espíritu Empresarial en el Sector Público*. Barcelona: Paidós, pp. 421-445.
- Peters i Waterman (1982) *In Search of Excellence: Lessons from America's Best-Run Companies*. Nova York: Harper & Row.
- Richards (1994) "El Paradigma del Cliente en la Gestión Pública", *Gestión y Análisis de Políticas Públicas*, 1.

3. CRÍTQUES A LES VERSIONS MÉS "OPTIMISTES" DE LA NGP

- 3.1. El cas d'Evergreen Willows
- 3.2. Crítiques a la mala especificació del model postburocràtic
- 3.3. Crítiques al no reconeixement de la dimensió ideològica de la NGP

Preguntes:

1. "La NGP és ideològicament neutra: En principi, els instruments d'intervenció no afecten el contingut de les polítiques públiques". Discuteix.
2. Com difereixen les principals línies de crítiques a la NGP? Quin podria ser l'origen d'aquestes diferències?

Lectures obligatòries:

- Brugué, Amorós i Gomà (1994) "La Administración pública y sus clientes: ¿Moda Organizativa u Opción Ideológica?", *Gestión y Análisis de Políticas Públicas*, 1.
- Dunleavy i Hood (1995) "De la APT a la NGP", *Gestión y Análisis de Políticas Públicas*, 3.
- Brugué (1996) "La Dimensión Democrática de la NGP", *Gestión y Análisis de Políticas Públicas*, 5.

Altres referències:

- Dunleavy, P. (1994) "The globalization of public services production: Can government be 'best in world'?", *Public Policy and Administration*, 9(2).
- Fox i Miller (1995) *Postmodern Public Administration*. Londres: Sage.
- Hecksher i Donnellon (1994) *The Post-bureaucratic Organization*. Londres: Sage.
- Kooiman (1993) *Modern Governance*. Londres: Sage.
- Pollitt (1993) *Managerialism and the Public Service*. Oxford: Blackwell. (existeix traducció al castellà)
- Ritzer (1996) *The McDonaldization of Society*. California: Pine Forge Press. (existeix traducció al castellà).
- Savas (1987) *Privatization: The key to better government*. New Jersey: Chatham House Publishers.

Part II: La dimensió pràctica de la Gestió Pública

4. LA PRIVATITZACIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS

- 4.1. El significat d'un concepte polisèmic
- 4.2. Una aproximació operativa al terme
- 4.3. Alternatives privatitzadores: preus públics, contractació, competència, mercats interns, agencialització, ONGs
- 4.4. De la inclusivitat a la fragmentació del sector públic: gestió de xarxes complexes

Preguntes:

1. Què vol dir privatitzar un servei públic?
2. En quin sentit podrien ser rellevants les diferències entre "formes alternatives de privatització"?

Lectures obligatòries:

- Donahue (1991) *La Decisión de Privatizar: Fines Públicos y Medios Privados*. Barcelona: Paidós.
- Flynn (1997) *Public Sector Management*. Londres: Prentice Hall & Harvester Wheatsheaf. 3ª Ed., pp.109-151
- Gomà i Brugué (1996) "Algunas Matizaciones en Relación a la Privatización de Servicios Públicos", *Cuadernos de Relaciones Laborales*, 8.

Altres referències:

- Asher (1987) *The Politics of Privatisation*. Londres: Macmillan.
- Brooke (1989) *Managing the Enabling Authority*. Londres: Longman.
- Dunleavy (1986) "Explaining the Privatisation Boom", *Public Administration*, 64.
- Johnson (1989) "The Privatisation of Welfare", *Social Policy and Administration*, 23(1).
- Kickert (1997) *Managing Complex Networks*. Londres: Sage.
- Lane (1985) *State and Market: Politics of the Public and the Private*. Londres: Sage.
- Le Grand i Robinson (1984) *Privatisation and the Welfare State*. Londres: Sage.
- Le Grand i Bartlett (1993) *Quasi-Markets and Social Policy*. Londres: Macmillan.
- Papadaky i Taylor-Gooby (1987) *The Private Provision of Public Welfare: State, Market and Community*. Nova York: Saint Martin's Press.
- Reh fuss (1989) *Contracting Out in Government*. Londres: Jossey-Bass.
- Saunders i Harris (1994) *Privatization and popular capitalism*. Buckingham: Open University Press
- Walsh (1995) *Public Services and Market Mechanisms*. Londres: Macmillan.

5. DE LA GESTIÓ D'ORGANIGRAMES A LA GESTIÓ DE QUALITAT

- 5.1. Gestionar jerarquies: diferenciació versus integració
- 5.2. Gestionar la qualitat micro (adhocràcies, cercles de qualitat), meso (marketing públic) i macro (cartes dels ciutadans)
- 5.3. Potencials i límits.

Preguntes:

La gestió de la qualitat, pot requirir instruments diferents en funció de l'entorn organitzatiu en que es desenvolupi (jerarquies, xarxes...)?

Quins podrien ser els potencials i els límits de la gestió de la qualitat en el sector públic?

Lectures obligatòries:

- Brugué (1998) "Especialització versus Integralitat: l'Etern Dilema Organitzatiu", *Revista de Serveis Personals*, 7. Barcelona: CIFA.
- Flynn (1997) *Public Sector Management*. Londres: Prentice Hall & Harvester Wheatsheaf. 3^a Ed., pp. 152-169.
- López i Gadea (1994) *Servir al Ciudadano: Gestión de la Calidad en la Administración Pública*. Barcelona: Gestión 2000.

Altres Referències:

- Chias (1993) *Marketing Público: Por un Gobierno y una Administración al Servicio del Público*. Mèxic: McGraw Hill.
- Documentos INAP nº 4 (1995) *Cartas de Servicios Públicos*. Madrid: INAP.
- Kirkpatrick i Martínez (1995) *The politics of quality in the public sector*. London. Routledge.
- Pollitt i Bouckaert (1995) *Quality Improvement in European Public Services*. Londres: Sage.
- Senile (1993) *Calidad Total en los Servicios y en la Administración Pública*. Barcelona: Gestión 2000.
- Waterman (1990) *Adhocracia*. Barcelona: Ariel.
- Williamson (1981) "The Economics of Organization: The Transaction Cost Approach", *American Journal of Sociology*, 87.

Recapitulació: L'ART DE LA GESTIÓ CREATIVA

Niorgan (1993) *Imaginization: The Art of Creative Management*. California: Sage.